

**KARTA KURSU**  
(realizowanego w module specjalności)

Pedagogika społeczno-opiekuńcza z elementami terapii pedagogicznej (2 st., st. stacjonarne, III semestr)  
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026

Nazwa	Praca z jednostką w kryzysie
Nazwa w j. ang.	Working with an individual in crisis

Kod		Punktacja ECTS*	1
-----	--	-----------------	---

Koordinator	DR hab. Jolanta Maćkowicz Prof. UKEN	Zespół dydaktyczny Dr A. Kaczmarska-Tabor
-------------	--------------------------------------	--

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studentów z treściami dotyczącymi sytuacji kryzysowych (rodzajami, pojęciami, symptomami kryzysów) diagnozą psychologiczną stosowaną w interwencji kryzysowej oraz ze strategiami stosowanymi w interwencji kryzysowej, ze szczególnym uwzględnieniem kryzysów osób uzależnionych. Przygotowanie przyszłych pedagogów do samodzielnego budowania strategii postępowania wobec osób w kryzysie oraz wypracowanie kompetencji służących realizowaniu odpowiednich strategii w oparciu o najszerzy paradygmat działań interwencyjnych obejmujący różne rodzaje wsparcia; do rozwijania własnego warsztatu pracy oraz do roli etycznego, refleksyjnego praktyka. Wprowadzenie technik RTZ do pracy z osobami w kryzysie.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	Komunikacja interpersonalna, Diagnostyka pedagogiczna, Psychologia rozwojowa i Psychologia kliniczna

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
--------	-----------------------------	--

	W01, Dysponuje podstawową wiedzą pedagogiczną i psychologiczną związaną z sytuacjami kryzysowym, ze szczególnym uwzględnieniem kryzysów osób uzależnionych, W02, Zna różne strategie działania interwencyjnego oraz zasady ich budowania, W03, Dysponuje wiedzą z zakresu integrowania działań interwencyjnych pomiędzy różnymi podmiotami biorącymi udział w interwencji.	W01, W02  W08  W03, W07
--	--	-------------------------------------

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	U01, Potrafi zastosować odpowiednie działania interwencyjne zgodnie z kwalifikacjami, aktami prawnymi oraz zasadami etycznymi pracy pedagoga, U02, Samodzielnie diagnozuje oraz projektuje i przeprowadza interwencje zgodnie z zasadami wobec osób w kryzysie, U03, Potrafi współpracować z specjalistami zaangażowanymi w działania interwencyjne.	U06, U08  U07  U03

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów i dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	K01, Wykazuje zaangażowanie w obszarze wspierania osób w kryzysie oraz skutecznie i poprawnie nawiązuje relacje interpersonalne z osobami w trudnych sytuacjach życiowych oraz specjalistami, K02, Ma świadomość konieczności etycznego, odpowiedzialnego, profesjonalnego zachowania się w stosowanych strategiach interwencyjnych, K03, Przewiduje skutki podejmowanych działań interwencyjnych oraz wzbogaca i doskonali warsztat pracy w zakresie interwencji.	K03, K05  K02  K01,

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin		15							
15									

Opis metod prowadzenia zajęć

analiza przypadków, dyskusje, warsztaty

## Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E-learnin	Gry dydaktycz	Ćwiczenia szkole	Zajęcia terenow	Praca laboratoryj	Projekt indywidual	Projekt grupow	Udział w dyskusji (oc listna)	Refera	Praca pjssem esej	Egzamin ust	Egzami pisemn	Inne (anali przypadku
W01								x					
W02						x		x					
W03								x					
U01								x					x
U02						x		x					x
U03								x					x
K01						x		x					x
K02						x		x					x
K03						x		x					x

Kryteria oceny	Zaliczenie z ćwiczeń na podstawie uzyskania min. 15 punktów za poprawnie udzieloną odpowiedź oraz min. 3 punkty za komentarz do przypadku oraz 7 punktów za przygotowanie arkusza do Pracy z przekonaniem. Punkty za odpowiedź ustną i komentarz są przydzielane 1 punkt za 1 dobrą wypowiedź na podstawie literatury i materiałów omawianych na ćwiczeniach i wykładach.
----------------	---

Uwagi	
-------	--

### Treści merytoryczne

#### Wykłady:

1. Charakterystyka działania interwencyjnego, podstawowe pojęcia z dziedziny interwencji kryzysowej, charakterystyka sytuacji trudnych i kryzysowych; symptomy kryzysów, rodzaje kryzysów.
2. Analiza cech i kompetencji pedagogów prowadzących działania interwencyjne. Zasady działań interwencyjnych.
3. Przedstawienie strategii interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych z elementami diagnozy. Komunikacja w sytuacji kryzysowej.
4. Transteoretyczny Model Zmiany Prochasky i DiClemente.

#### Ćwiczenia:

##### Blok w grupach audytoryjnych

##### 1. Strategie postępowania w różnych sytuacjach kryzysowych:

- a) kryzys suicydalny.
- b) kryzysy wywołane cudzą agresją (przemoc domowa, molestowanie seksualne),
- c) żal po stracie (rozwód, śmierć, choroba przewlekła – kryzysy w przebiegu choroby nowotworowej)
- d) kryzysy uzależnień.

##### Blok w grupach konwersatoryjnych

##### 1. Opracowanie strategii działania pedagoga w wybranych przypadkach kryzysów z wykorzystaniem technik RTZ:

- a) omówienie podstawowych założeń RTZ .
- b) schemat ABC emocji.
- c) praca z przekonaniem.

2. Indywidualny program zmiany.

Wykaz literatury podstawowej

James R., Gilliland K. *Strategie interwencji kryzysowej*, Warszawa, 2006  
 Kubacka-Jasiecka D. *Interwencja kryzysowa*, Warszawa, 2010

Wykaz literatury uzupełniającej

Antoszevska B. *Dziecko z chorobą nowotworową – Problemy psychopedagogiczne*, Kraków, 2006  
 Bartoszevska E. (2005) *Formy pomocy dziecku nieuleczalnie choremu i jego rodzinie w hospicjum*, Kraków, 2005  
 Brzezińska A., Horonowska E. (red.) *Dzieci i młodzież wobec agresji i przemoc*, Warszawa, 2007  
 Carr A. *Depresja i próby samobójcze młodzieży*, Gdańsk, 2004  
 Dambach K.E. *Mobbing w szkole*, Gdańsk, 2003  
 Gomez A., M. (2002) *Gdy dziecko ma problemy w klasie*, Kraków, 2002  
 Herbert M. *Rozwód w rodzinie*, Gdańsk, 2005  
 Heyne D., Rollings S. *Niechęć do szkoły*, Gdańsk, 2004  
 James B. *Leczenie dzieci po urazach psychicznych*, Warszawa, 2003  
 King G. *Umiejętności terapeutyczne nauczyciela*, Gdańsk, 2004  
 Maultsby M. *ABC twoich emocji*, Żnin 2016  
 Maultsby M. *Racjonalna Terapia Zachowań*, Żnin 2013  
 Prochaska J, DiClemente C, Norcross J, *Zmiana na dobre*, Warszawa 2008  
 Mc Whirter J. J., Mc Whirter B., Mc Whirter A., *Zagrożona młodzież*, Warszawa 2005  
 Roberts A. R., (Ed.) *Crisis Intervention Handbook: Assessment, Treatment and Research, Third Edition*, Oxford University Press 2005, ss. 305-440  
 Stępniewska-Gębik H., Wirga M., *Zdrowa nadzieja rodzica w sytuacji choroby nowotworowej dziecka – rola nieprzywiązywania do rezultatu*, Psychoonkologia 2017, Vol. 21, nr 4, s. 135-141.  
 Żukowska E. Ż, *Strategie radzenia sobie a znajdowanie korzyści w chorobie nowotworowej*, Psychologia Jakości Życia 2011, tom 10, nr 1 (39-56)

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

